

**Sinteza obiecțiilor și propunerilor CNA
la proiectul Legii cu privire la actele normative
Scrisoare nr. 06/519 din 14.02.2013**

Nr.	Conținutul obiecțiilor și propunerilor	Opinia Ministerului Justiției
1.	<p>art. 1 alin. (2) din proiect Potrivit art. 1 alin. (2) din proiect prevederile acestuia nu se aplică la elaborarea actelor individuale, celor exclusiv politice, cu caracter administrativ ori de alt ordin care nu conțin norme de drept. În categoria actelor care nu conțin norme de drept se înscriu actele de aplicare unică (transmiterea unui teren sau mijloc de transport, privind importul unor autovehicule). Nu este clar conform căror prevederi vor fi elaborate aceste acte.</p> <p>Recomandarea: Recomandăm autorului să completeze art. 1 cu un alineat nou în care să se refere la această categorie de acte – de aplicare unică.</p>	<p>Nu se acceptă Prin actele de aplicare unică pot fi stabilite excepții, derogări de la reguliile generale, stabilite în actele normative, ceea ce le conferă un caracter normativ.</p>
2.	<p>art. 2 lit. b) din proiect - prevede că autor al proiectului este considerată persoana cu drept de inițiativă legislativă sau autoritatea care dispune de competență pentru a elabora un proiect de act normativ. Din definiția prezentată rezultă că dreptul de inițiativă legislativă aparține unei persoane nu și autorității (cum ar fi Guvernul sau Adunarea Populară a unității teritoriale autonome Găgăuzia).</p> <p>Potrivit art. 73 din Constituție, dreptul de inițiativă legislativă aparține deputaților în Parlament, Președintelui Republicii Moldova, Guvernului, Adunării Populare a unității teritoriale autonome Găgăuzia.</p> <p>Recomandarea: Recomandăm autorului să reformuleze definiția noțiunii de „autor al proiectului” astfel încât să fie clar că dreptul de inițiativă legislativă aparține atât unei persoane (deputat în Parlament, Președintele Republicii Moldova) cât și unei autorități (Guvernul sau Adunarea Populară a unității teritoriale autonome Găgăuzia).</p>	<p>Se acceptă</p>
3.	<p>art. 5 din proiect - se referă la actele normative generale, speciale și derogatorii, fiind prevăzut în Capitolul I din proiect.</p> <p>Recomandarea: Recomandăm autorului ca prevederea de la art. 5 să fie inclusă în secțiunea 1 a Capitolului II din proiect.</p>	<p>Se acceptă</p>
4.	<p>art. 10 alin. (2) din proiect - sunt enumerate domeniile reglementate prin lege organică în condițiile art. 72 alin. (3) din Constituție. Autorul proiectului dublează prevederea de la art. 72 alin. (3) din Constituție. La alin. (2) lit. p), care</p>	<p>Se acceptă Textul de la alin (2) a fost reformulat</p>

	<p>reproduce prevederea de la art. 72 alin. (3) lit. p) din Constituție, se menționează că prin lege organică sunt reglementate și alte domenii pentru care în Constituție se prevede adoptarea de legi organice. La alin. (3) al art. 10, făcând trimitere la art. 72 alin. (3) lit. p) din Constituție, autorul menționează domeniile pentru care în Constituție se prevede adoptarea de legi organice. Considerăm această dublare inutilă.</p> <p>Recomandarea: Recomandăm autorului ca la lit. p) de la alin. (2) al art. 10 să excludă referirea la alte domenii pentru care în Constituție se prevede adoptarea de legi organice deoarece acestea sunt prevăzute la alin. (3) al art. 10, iar prevederea de la alin. (3) lit. t) să o menționeze la alin. (2) al art. 10.</p>	
5.	<p>art. 20 alin. (2) lit. g) - autorul proiectului se referă și la alți subiecți ce pot iniția elaborarea proiectelor de acte normative. Nu este clar care alți subiecți decât cei menționați la alin. (2) lit. a)-f) pot iniția elaborarea actelor normative.</p> <p>Recomandarea: Pentru a asigura claritatea prevederii referitoare la inițierea elaborării actelor normative, recomandăm autorului să menționeze în mod exhaustiv subiecții ce pot iniția elaborarea proiectelor de acte normative.</p>	<p>Nu se acceptă În categoria „alți subiecți” se includ reprezentanții societății civile (cetățeni, asociații obștești, ONG etc.) care elaborează proiecte în anumite domenii care îi interesează, iar ulterior le prezintă autorităților publice centrale de specialitate, cu solicitarea de a fi promovate.</p>
6.	<p>art. 34 alin. (2) - autorul se referă la prelungirea termenelor pentru „expertizare” până la 30 de zile lucrătoare, dacă proiectul este voluminos sau complex sau dacă se cere studierea unor materiale suplimentare.</p> <p>Recomandarea: Deoarece art. 34 se referă la termenele de avizare, recomandăm substituirea cuvântului „expertizare” cu cel de „avizare”.</p>	<p>Se acceptă</p>
7.	<p>art. 34 alin. (3) - este prevăzută posibilitatea de a restrânge termenul pentru avizare până la 5 zile calendaristice, în situații excepționale, prin înțelegerea conducătorului instituției care a inițiat elaborarea proiectului și conducătorii autorităților și instituțiilor interesate. Considerăm că această prevedere va lăsa loc pentru abuz din partea conducătorului instituției care a inițiat elaborarea proiectului de act normativ. Astfel, pentru a nu permite examinarea detaliată a prevederilor proiectului promovat, conducătorul instituției care a inițiat elaborarea proiectului va putea invoca o situație excepțională. Bazându-se pe condițiile de reciprocitate între instituții, conducătorii autorităților și instituțiilor interesate vor accepta avizarea proiectului în termen restrâns, fapt ce va avea un impact negativ asupra calității avizului respectiv. Caracterul discreționar al</p>	<p>Se acceptă</p>

	<p>acestei norme este determinat de lipsa unor criterii pentru aprecierea unei situații ca fiind „excepțională”.</p> <p>Recomandarea: Recomandăm autorului să prevadă în mod expres situațiile ce pot determina avizarea proiectului într-un termen restrâns.</p>	
8.	<p>art.36 din proiect</p> <p>- autorul se referă la expertiza anticorupție a proiectelor de acte normative.</p> <p>Recomandarea: Pentru asigurarea unui mecanism eficient de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte normative, propunem următoarea redacție a art. 36:</p> <p>„Articolul 36. Expertiza anticorupție</p> <p>(1) Proiectul de act normativ, definitivat conform avizelor, expertizelor, rezultatelor consultărilor publice și a declarației de compatibilitate, fiind însoțit de nota informativă, copiile avizelor și expertizelor, sinteza propunerilor și obiecțiilor, tabelul de concordanță a proiectului cu sigla „UE” cu legislația Uniunii Europene și declarația de compatibilitate se expediază pentru efectuarea expertizei anticorupție.</p> <p>(2) Expertiza anticorupție se efectuează de către Centrul Național Anticorupție, este obligatorie pentru toate proiectele de acte normative, cu excepția celor prevăzute la art. 6 alin. (2) lit. g)-i) și are menirea de a contribui la:</p> <p>a) asigurarea corespunderii proiectului cu standardele anticorupție naționale și internaționale;</p> <p>b) prevenirea apariției unor noi reglementări care favorizează sau pot favoriza corupția, prin elaborarea de recomandări în vederea excluderii acestor reglementări sau a diminuării efectelor lor.</p> <p>(3) Expertiza anticorupție este efectuată în baza metodologiei aprobate de Centrul Național Anticorupție.</p> <p>(4) La efectuarea expertizei Centrul poate antrena specialiști din domeniul reglementat, inclusiv din instituțiile de învățământ superior de specialitate și reprezentanți ai organizațiilor necomerciale din domeniu. Autorul proiectului va contribui la expertizarea proiectului de act normativ, inclusiv prin consultări ale specialiștilor calificați în domeniul reglementat.</p> <p>(5) Expertiza anticorupție a proiectelor de acte normative prevăzute la art. 6 alin. (2) lit. g)-i) se efectuează de către autorii acestora, în conformitate cu metodologia de efectuare a expertizei anticorupție. Centrul Național Anticorupție acordă asistență autorilor proiectului la efectuarea expertizei anticorupție în cazul proiectelor ce conțin reglementări ale unor relații sociale din domeniile vulnerabile la corupție.”</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Textul a fost reformulat</p>
9.	<p>art. 38 alin. (2) din proiect</p> <p>- prevede că în cazul proiectelor de acte normative voluminoase sau complexe precum și a celor ce presupun studierea unor materiale suplimentare, termenul pentru expertizare poate fi prelungit până la 30 de zile lucrătoare, cu „excepția cazurilor în care conducătorii autorităților și instituțiilor implicate nu au stabilit</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Textul a fost reformulat.</p>

	<p>altfel”. Din conținutul prevederii nu este clar dacă „excepția” propusă de către autorul proiectului presupune prelungirea termenului pentru expertiză (mai mult de 30 de zile lucrătoare) fie micșorarea acestuia. În cazul în care va exista interesul de a evita examinarea detaliată a prevederilor proiectului de act normativ, conducătorii autorităților și instituțiilor vor putea interveni, în baza prevederii propuse la art. 38 alin. (2), pentru a micșora termenul de expertizare. Discreția acordată conducătorilor autorităților și instituțiilor de a conveni asupra termenului de efectuare a expertizei, în special micșorarea acestuia (mai puțin de 30 de zile lucrătoare), va avea un impact negativ asupra calității expertizei.</p> <p>Recomandarea: Recomandăm autorului proiectului să excludă cuvintele „cu excepția cazurilor în care conducătorii autorităților și instituțiilor implicate nu au stabilit altfel” de la art. 38 alin. (2) din proiect.</p>	
10.	<p>art. 52 alin. (4) din proiect - autorul se referă la alineate prin care se reglementează o ipoteză juridică specifică ansamblului articolului „sau punctului”.</p> <p>Recomandarea: Recomandăm excluderea cuvintelor „sau punctului” de la alin. (4) al art. 52.</p>	Se acceptă
11.	<p>art. 60 alin. (3) din proiect - prevede că propunerile privind modificarea și completarea actului normativ adoptat/aprobat nu pot fi prezentate „de regulă”, mai devreme de 6 luni de la intrarea actului în vigoare. Nu sunt menționate și „excepțiile” când propunerile privind modificarea și completarea actului normativ pot fi prezentate mai devreme de 6 luni de la intrarea actului în vigoare. Dacă un proiect de act normativ este elaborat necalitativ și creează dificultăți la aplicarea în practică a acestuia, atunci nu este logică așteptarea a 6 luni, termen în care acest act normativ, deși este imperfect, va trebui să fie aplicat.</p> <p>Recomandarea: Recomandăm autorului să excludă alin. (3) de la art. 60 din proiect.</p>	<p>Nu se acceptă. Termenul de 6 luni este prevăzut anume pentru a urmări efectele aplicării actului normativ respectiv și a stabili dacă actul respectiv este „calitativ” sau nu.</p>
12.	<p>art. 65 alin. (2) din proiect - prevede termenul de 3 luni de la de la data publicării hotărârii Curții Constituționale în Monitorul Oficial, în care Guvernul, autoritățile publice centrale, autoritățile unităților teritoriale autonome cu statut special și autoritățile administrației publice locale vor prezenta autorității cu competență de aprobare proiectele de acte normative privind modificarea sau completarea actelor normative declarate neconstituționale. Această prevedere contravine celei de la art. 28/1 alin. (2) din Legea nr. 317-XIII din 13.12.94 cu privire la Curtea Constituțională, potrivit căreia în termen de „2 luni” de la data publicării hotărârii Curții Constituționale, Președintele Republicii Moldova sau Guvernul modifică și completează sau abrogă actul sau unele părți ale acestuia declarate neconstituționale și, după caz, emite sau adoptă un act nou.</p>	<p>Nu se acceptă. Termenul de 3 luni din proiect corespunde prevederilor art. 28¹ alin (1) din Legea nr. 317 din 13.12.94. Acesta este termenul necesar pentru elaborarea proiectului de act normativ de modificare, care nu trebuie confundat cu</p>

	<p>Recomandarea: Recomandăm autorului să substituie termenul de „3 luni” de la alin. (2) al art. 65 din proiect cu un alt termen, astfel încât să permită respectarea termenilor de „3 luni” și respectiv „2 luni”, prevăzuți la alin. (1) și (2) ale art. 28/1 din Legea nr. 317-XIII din 13.12.94 cu privire la Curtea Constituțională.</p>	<p>prevederile alin. (2) al aceluiași articol, care se referă la introducerea nemijlocită în textul actului normativ declarat neconstituțional a modificărilor aprobate prin actul normativ de modificare.</p>
13.	<p>art. 78 alin. (1) din proiect - autorul menționează că „de regulă” Codul cuprinde într-un sistem unitar cele mai importante norme dintr-o anumită ramură a dreptului. Nu sunt însă clare „excepțiile” când un Cod nu va cuprinde cele mai importante norme dintr-o anumită ramură a dreptului. Recomandarea: Recomandăm autorului să excludă cuvintele „de regulă” de la art. 78 alin. (1) din proiect.</p>	<p>Se acceptă</p>
14.	<p>art. 81 din proiect - se referă la aplicarea normelor de tehnică legislativă în cazul proiectelor de acte normative privind încheierea, suspendarea, denunțarea sau stingerea tratatelor internaționale. Recomandarea: Recomandăm autorului să includă prevederile de la alin. (2) și (3) ale art. 81 la art. 26 din proiect.</p>	<p>Nu se acceptă. Prevederile alin. (2) și (3) se referă anume la specificul titlului actelor normative ce țin de încheierea, suspendarea, denunțarea sau stingerea tratatelor internaționale. Considerăm că pentru o interpretare corectă a legii, acestea trebuie să rămână în cadrul art. 81.</p>